

Girişimcilik Tutkusu ve Metanet Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma*
◆◆◆
A Research on the Relationship between Entrepreneurial Passion and Grit

Yasemin GÜLBAHAR**
Himmet KARADAL***

DOI: <https://doi.org/10.25204/iktisad.970313>

Makale Bilgileri

Makale Türü:

Araştırma
Makalesi

Geliş Tarihi:

08.09.2021

Kabul Tarihi:

18.06.2022

© 2022 İKTİSAD
Tüm hakları
saklıdır.

Öz

Bu çalışmanın amacı, girişimcilik tutkusunun yenilikçi davranışlar ve başarısızlık korkusu üzerindeki etkisini belirlemek ve model üzerinde metanetin aracılık rolünü analiz etmektir. Kayseri ilinde faaliyet gösteren OSB'lerdeki girişimci ve yöneticiler araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Oluşturulan bir anket yardımı ile toplanan verilerin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Analiz sürecinde SmartPLS Yapısal Eşitlik Modeli (YEM) tekniği kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre girişimcilik tutkusunun yenilikçi davranışlar üzerinde ve ayrıca metanet üzerinde pozitif etkileri bulunmuştur. Ayrıca araştırma bulguları metanetin, girişimcilik tutkusu ile başarısızlık korkusu ilişkisinde tam aracılık rolüne sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik tutkusu, metanet, yenilikçi davranışlar, başarısızlık korkusu.

Article Info

Paper Type:

Research Paper

Received:

08.09.2021

Accepted:

18.06.2022

© 2022 JEBUPOR
All rights
reserved.

Abstract

The purpose of this study is to determine the effect of entrepreneurial passion on innovative behaviors and fear of failure and to analyze the mediating role of grit on the model. Entrepreneurs and managers in OIZs operating in the province of Kayseri constitute the research sample. The validity and reliability analyzes of the collected data were made via a questionnaire. In the analysis process The SmartPLS Structural Equation Model (SEM) technique was used. The findings show that entrepreneurial passion has positive effects on innovative behaviors and also on grit. According to the research results, grit plays a full mediating role in the relationship between entrepreneurial passion and the fear of failure.

Keywords: Entrepreneurial passion, grit, innovative behaviours, fear of failure.

Atıf/ to Cite (APA): Gülbahar, Y. ve Karadal, H. (2022). Girişimcilik tutkusu ve metanet arasındaki ilişki üzerine bir araştırma. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 7(18), 337-350

* Bu çalışma, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulan "Girişimcilik Tutkusunun Yenilikçi Davranışlar ve Başarısızlık Korkusu Üzerine Etkisi: Metanetin Aracılık Rolü" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

** ORCID Dr., Şube Müdürü, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, yaseminn@windowslive.com

*** ORCID Prof. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, himmetkaradal@ibu.edu.tr

Extended Abstract

Introduction and Research Questions and Purpose:

Entrepreneurial passion and grit have been considered as the heart of ventures and a matter of scholarly research. The concept of passion and grit lacks a clear theoretical foundation and has yet to be fully integrated into existing entrepreneurship theoretical frameworks. Researching these concepts constitutes the purpose of the research.

Literature Review:

The study conducts a thorough evaluation of the literature on these concepts' theoretical basis, measurement, antecedents, and results. It aims to synthesize existing academic findings, identify research gaps, and propose a future research agenda to fill in the gaps in the body of literature on the following study questions: 1) The effect of entrepreneurial passion on grit, innovative behaviours and fear of failure. 2) The effect of grit on innovative behaviours and fear of failure.

Methodology:

519 valid data were obtained from 76 enterprises from different sectors operating in Kayseri Organized Industrial Zones (OIZs). In the hypotheses testing process Structural Equation Modeling (SEM) analysis was used.

Results and Conclusions:

The following relationships were obtained: Entrepreneurial passion has a positive effect on grit and on innovative behaviours has been determined. But no effect could be determined on the fear of failure. Similarly, no effect of grit on innovative behaviours was detected. Again, in the relationship between grit and fear of failure, no effect of grit on fear of failure has been detected. On the other hand, the mediating role of grit in the relationship with the fear of failure was determined, while no mediating role was found in the relationship with innovative behaviours.

Entrepreneurial passion has a positive effect on grit, and as entrepreneurial passion increases, so does their level of grit. Grit will contribute to efforts to prevent negative consequences such as resignation, giving up, focusing on a different initiative or abandoning existing activities, which are the biggest obstacles to the success and continuation of the enterprise. Entrepreneurial passion has a positive effect on innovative behaviours. Therefore, the entrepreneur's passion for the enterprise will lead him/her to exhibit innovative behaviours. Thus, an innovative perspective will contribute to the formation of innovative organizations and to gain competitive advantage. Grit has a mediating effect on the relationship between entrepreneurial passion and fear of failure. This fear is an emotion which causes the entrepreneur to give up the initiative at any stage. Overcoming this feeling and turning fear into a motivating force in the direction of the initiative, learning from failure will eliminate the stress and the experience of tension that comes with it by making the entrepreneur feel flexible and comfortable even in the possibility of failure. Thus, in case of failure, the decision-making mechanisms of entrepreneurs and managers will function more flexibly and constructively. In this context, the findings are very important. On the basis of these findings, future research is guided to enrich and deepen the literature.

Many theoretical and practical contributions have been made to the literature as a result of this study. Theoretically, it gives a thorough perspective of the variables in the model's causes and consequences. It also identifies gaps in the literature as well as potential study topics. Entrepreneurs can benefit from its practical contributions. The findings could help the understanding and prevention of the detrimental and negative effects of passion and grit, and thus help mitigating their negative consequences.

1. Giriş

Son yıllarda sosyal ekonomik ve çevresel etkenlerle birlikte girişimcilerin duygu durumu ve bilişsel olmayan yetenekleri önem kazanmıştır. Girişimci çabalar ve girişim motivasyonunu açıklamada tutkuya ve her türlü zor koşula rağmen vazgeçmeden çabaları sürdürme eğiliminin altında yatan yetenek olan metanete yönelik ilgi artmıştır. Tutku "**girişimciliğin kalbi**" niteliği taşımaktadır (Cardon vd., 2013: 373). Girişimi başlatan ve heyecanı sürdüren "**motivasyon gücü**" (Cardon vd., 2005: 512) olarak görülmektedir. Yine de bazen farklı fırsatların belirmesi girişimcinin farklı tercih ve deneyimlere yönelmesine dolayısı ile mevcut girişimin başarısının etkilenmesine neden olmaktadır. Bu noktada metanet gibi bireysel özellikler, mevcut girişime bağlı kalmayı ver her koşul altında devam ettirmeyi sağlamaktadır (Duckworth vd., 2007: 1087).

Diğer taraftan bilgi çağının girişimlerin ve işletmelerin hayatta kalma mücadelesi yönündeki en önemli sorunu ürün, hizmet ve bilginin ömrünü çok kısa zamanda tamamlaması hatta var olmadan eskimesidir. Bu sebeple, çevresel adaptasyonu ve rekabet gücünü oluşturmada kaçınılmaz gereklilik olan yenilikçi davranışlar (Banbury ve Mitchell, 1995) önem kazanmıştır. Girişim sürecinde gerekli motivasyon, ısrar ve dayanma gücüne rağmen yine de sadece girişimcinin deneyimlediği duygu sebebiyle girişimi başarısızlığa düşürebilecek diğer bir durum başarısızlık korkusu, girişimin istenmeyen sonucu olarak dikkat çekmektedir (Wagner ve Stenberg, 2004; Patzelt ve Shepherd, 2011). Pek çok girişimci başarıları önündeki engeller ortadan kalksa dahi bazen yine de başarıdan uzaklaşabiliyor. Bunun nedeni başarıdan uzaklaşma eğilimi değil girişimin muhtemel sonucu başarısızlık deneyimi ve bu deneyimi yaşama korkusudur (McGregor ve Elliot, 2005: 219). Başarının örgütsel ve bireysel amaçlar dahilinde olması nedeni ile başarısızlık korkusunun altında yatan gerekçeler örgütsel ortamda önem kazanmıştır.

Bu bağlamda çalışma kapsamında bu değişkenlerin özelliklerini ortaya koyarak aralarındaki ilişkileri belirlemek amaçlanmıştır. Tüm bu ilişkilerin ortaya konması girişim sürecinin başarısı ya da başarısızlığı hakkında literatüre daha fazla katkı sağlayacaktır.

2. Kuramsal Çerçeve

2.1. Girişimcilik Tutkusu

"Tutku" (passion) kelimesi Latince "*passio*" kelimesinden türeyen bir kavramdır ve "*acı çekmek ve acıya dayanmak, katlanmak*" anlamındadır (Vallerand ve Houliort, 2003:756). Bu kavrama yönelik iki farklı bakış açısı gelişmiştir. İlk kullanımı Stoacı filozoflar tarafından olmuş ve negatif bir anlam atfedilmiştir. Bu kullanımda tutkunun "*akıl ve kontrol kaybına yol açtığı*" düşünülmüştür. Fakat daha sonra bu görüş yerini tutkunun bireyleri motive edici gücünün varlığını kabul eden daha pozitif bir kavramsallaştırılmaya bırakmıştır (Gülbahar, 2019: 6-8).

Vallerand tutku kavramının tanımlanmasına yönelik "İkili Tutku Modeli" geliştirmiştir (Vallerand vd., 2003; Vallerand, 2010; 2012). Vallerand (Vallerand vd., 2003: 756) tutkuyu, "**duygusal, bilişsel ve davranışsal bileşenleri içeren ve davranış değişikliği yaratabilen bir yapı**" ve ayrıca, "**bireylerin sevdikleri, önemli buldukları, zaman ve enerjilerini harcadıkları bir etkinliğe karşı güçlü bir yönelim**" şeklinde ifade eder (Vallerand vd., 2003: 756). Daha sonra Cardon girişimcilik tutkusu kavramını ortaya koymuştur (Cardon vd., 2005; Cardon, 2008; Cardon vd., 2009; Cardon vd., 2013). Cardon tutkunun "**girişimcilik sürecinin en çok gözlemlenen olgusu**" olduğunu öne sürmüştür (Cardon vd., 2005: 23). Yine benzer şekilde, girişimcilik tutkusu "**işe yönelik bencil bir aşk**" olarak (Shane vd., 2003: 268) ve "**arzunun ateşi**" olarak tanımlanmaktadır (Cardon vd., 2009: 515). Bu bakımdan kavram girişimcilik çalışmalarında oldukça önem kazanmıştır.

2.1.1. Girişimcilik Tutkusunun Boyutları

Tutkunun boyutlarını ortaya koymak üzere iki farklı çalışma ortaya çıkmaktadır (Gülbahar, 2019: 24-33). İlk sınıflandırma Vallerand tarafından yapılan psikoloji alanındaki çalışmalardır (Vallerand vd., 2008). Burada tutkunun bireyin benlik ve kimliğindeki içselleştirilmesi açısından bir bakış açısı sunulmuştur.

a. Takıntılı tutku (obsessive passion), bireyin kimliği doğrultusundaki bir faaliyeti ya da etkinliği içselleştirilmesidir. Bu içselleştirme kontrollü bir davranıştır. Takıntılı tutku “**bireyin bir faaliyete takıntı haline dönüşmüş bir dürtü nedeniyle katılması**”dır (Vallerand vd., 2003: 757). Vallerand bireylerin bazı etkinliklere katılmasının sebebinin sosyal kabul, benlik saygısı ya da yaşanacak haz nedeni ile kendilerini alamama duygusu olarak belirtmektedir. Bu istekli bir katılımdan ziyade yüksek düzeydeki bir iç baskıdır. Bu mecburiyet negatif sonuçlarla ilişkilidir (Gülbahar, 2019: 25-27).

b. Uyumlu tutku (harmonious passion), “**bireyin bir faaliyet tutkusunun, bireyin yaşamının diğer yönleriyle uyumlu olmasıdır**” (Vallerand vd., 2003: 757). Birey faaliyete katılırken otonom bir içselleştirme gerçekleşir (Vallerand vd., 2003: 756). Yani birey üzerinde bir baskı oluşmaz ve etkinlik katılımını özgürce seçer ya da o faaliyetten isteğince ayrılabilir. Bu durum faaliyete katılmak konusunda bireyde isteklilik ve motivasyon oluşturur. Bu durum kimlik ile bir çelişki yaratmaz ve yıkıcı negatif sonuçlardan ziyade pozitif sonuçlarla ilişkilidir (Vallerand vd., 2003: 757-758).

İkinci sınıflandırma ise tutku kavramını girişimcilik ve örgütsel boyuta taşıyarak göreve özgü bakış açısı sergilemektedir (Cardon vd., 2013). Cardon, girişimcilik evrelerini ve bu evrelerde girişimcilik tutkusunun nasıl yaşandığını ortaya koymuştur. Bu alanlara özgü yaşanan tutkuları ise “**icat etme tutkusu**” (passion for inventing), “**kurma tutkusu**” (passion for founding) ve “**geliştirme tutkusu**” (passion for developing) olarak sınıflandırmıştır (Cardon vd., 2013).

a. Yoğun pozitif hisler (intense positive feelings), boyutu duygusal bir olgu ile ilişkilidir. İstekler, yaşanan coşku ve derin özlem duygusu gibi güçlü duyguları içerir. Cardon’ın tutku ve boyutlarına bakış açısı girişimcilik evreleri ekseninde gerçekleşmiştir (Cardon vd., 2013). Bu sebeple duygunun belirli tecrübelerle yönelik genellenmesi yerine girişimcinin kimliği ön plana çıkmıştır.

b. Kimlik merkezlilik (identity centrality), girişimcinin kendi kişisel kimliğinden ziyade girişimci kimliği ile ilgilidir. Girişimci kimlik girişimin birey için önemi doğrultusunda şekillenmektedir. Yani, faaliyetin önemi girişimci kimlik için önemi doğrultusunda oluşur (Gülbahar, 2019: 31). Cardon daha sonra bu alanlar ile boyutları birbirleri ile ilişkilendirerek bir ölçek geliştirmiştir (Cardon vd., 2013; Lewis ve Cardon, 2020).

2.2. Metanet

Metanet kavramı son yıllarda önem kazanmış bir kavramdır. Kavrama yönelik çalışmalar Duckworth’ın çalışmalarına dayanır (Duckworth vd., 2007). Metanet: “**uzun vadeli hedeflere yönelik tutku ve azim**”dir. Ayrıca “**metanetli birey başarıya bir maraton olarak yaklaşır ve avantajı ise dayanıklılıktır**” (Duckworth vd., 2007: 1087). Karakter özelliği olarak ele alınan metanet azim, sebat, ısrar ve kararlılık ile karakterize edilmektedir. Fakat yine de onlardan daha geniş bir kapsamdır (Gülbahar, 2019: 37-41).

Duckworth metanet gibi bireysel özellikleri bilişsel özellik olan IQ ile kıyaslayarak metanetin daha önemli bir özellik olduğunu ileri sürmüştür (Duckworth vd., 2007: 1087-1096; Duckworth vd., 2009; 2011; 2014). Metanet zorluk, engel ve uzun süren hedef yönelimi ile alakalı bir kavramdır. Süreç uzadıkça ve karşılaşılan zorluklar arttıkça bazı bireyler geri çekilme eğilimi gösterir ya da amaç veya hedef değiştirir. Metanetli birey ise bu durumda dahi sebat gösterir ve hedefi değiştirmeden devam etme yeteneğine sahiptir (Gülbahar, 2019: 35-37).

Duckworth, metaneti iki boyutlu bir yapı olarak ele almıştır (Duckworth vd., 2007). **a. İlginin tutarlılığı** (consistency of interest): “bireyin ilgisinin dağılmadan hedef doğrultusunda tutkulu bir şekilde çaba göstermesidir” (Gülbahar, 2019: 45). Bu durum amaç karmaşasını ve bireyin farklı ilgileri yönünde çabasının dağılmasını engeller (Duckworth vd., 2007: 1090). **b. Çabada sebat göstermek** (perseverance of effort) “bireyin amaçları doğrultusunda karşısına çıkabilecek engellere rağmen çaba gösterme eğiliminin yoğun bir şekilde devam etmesidir” (Duckworth vd., 2007: 1089). Bu boyut zorluk ve engellerin amaca bağlılığı etkileyip etkilememesi ile ilgilidir.

2.3. Yenilikçi Davranışlar

Yenilikçilik “*ticarileştirilmiş (icat edilen) mal/hizmetin yeni bir üretim biçimi*” olarak tanımlanmıştır (Porter 1990: 780). Bu sorunsal bir bakış açısidir çünkü mal ve hizmetin ancak bir işletme için ekonomik değer ihtiva ettiği zaman değerli olmasına odaklanmıştır (Kimberly, 1981). Başka bir bakış açısında ise yenilikçiliğe “yenilik ve orijinallik” açısından bakılmaktadır (Damanpour, 1991: 556). Buradaki sorun ise yeni olanın her zaman ve herkes için yeni olmayacağıdır.

Yenilikçi davranışlar (innovative -work- behaviours), “*bir rol, grup veya örgütte işgörenlerin yeniliği kabul eden birim için faydalı fakat yeni olan fikir, süreç, ürün ya da prosedürlerin üretimine, tanıtımına veya uygulamasına yönelik olan davranışlar*”dır (West ve Farr, 1990: 9). Yuan ve Woodman’a göre (2010: 324) “*bir çalışanın kendi iş rolünde, iş biriminde veya örgütünde yeni fikirlerin, ürünlerin, süreçlerin ve prosedürlerin bilinçli olarak tanıtımı veya uygulanması*”dır. Bu kavram işgören davranışlarına yönelik bir kavramdır ve işgörenleri yenilikçilik sürecinin içine dahil eder. Yenilikçi davranışlar her zaman icat edilen ve diğerleri tarafından kullanılmayan ürün, hizmet, bilgi, yöntem ya da süreç olmayabilir. Bu kavrama yaklaşım genellikle tek boyutlu olduğu yönündedir (Scott ve Bruce, 1998; Janssen, 2000; Zhou ve George, 2001).

2.4. Başarısızlık Korkusu Kavramı

Başarısızlık korkusuyla psikoloji alanındaki çalışmalar ile başlamış ve başarı motivasyon teorilerine dayanmaktadır (Gülbahar, 2019: 73-74). İlk çalışmalar (Lewin vd., 1944) *başarıya yaklaşma* veya *başarısızlıktan kaçınma* yönelimi üzerinedir. Klasik motivasyon teorilerine göre, başarı veya başarısızlık geri bildirimleri bu noktada oldukça önem kazanmaktadır. Başarı geri bildirim alan birey sonuca yönelik bir beklentiye girmekte ve yaklaşma davranışı göstermektedir. Ters şekilde başarısızlık yönündeki geri bildirim sonuç beklentilerini azaltmakta ve böylece kaçınmaya yönelik motivasyon tetiklenmektedir (Lewin, 1935: 137; Atkinson, 1960: 259).

Başarısızlık korkusu, “*başarısızlığı önleme veya başarısızlığın bir sonucu olarak utanç ve aşağılanma deneyimini önlenme yönelimi*” dir (Atkinson, 1966: 13). Bu korkunun altında yatan neden başarısızlık durumunda yaşanacak olan durum ve bu durumun birey için taşıdığı önemdir. Bu sebeple başarıya ulaşma amaçlı güdü yerine başarısızlığı önleme durumu olarak tanımlanmıştır. Buna ek olarak “*başarı stresi altında başarısızlık konusunda endişelenme eğilimi*” şeklinde tanımlanmıştır (Atkinson ve Litwin, 1973: 146; Gülbahar, 2019: 74).

Başarısızlık korkusuna yönelik ilk çalışmalar bu kavramı tek boyutlu bir yapı olarak ele almıştır. Bunun sebebi bireyin endişe ve korku sebeplerinin bilinmemesidir (Conroy, 2001: 167). Conroy daha sonra bu davranışın sebebi olan korkuyu ortaya koyarak boyutlarını belirlemiştir (Conroy, 2001; Conroy vd., 2003). Bu boyutlar: a) Mahcubiyet ve utanç yaşama korkusu, b) Kendi değerini düşürme korkusu, c) Belirsiz bir geleceğe sahip olma korkusu, d) Değer verdiği kişilerin ilgisini kaybetme korkusu ve e) Değer verdiği kişileri üzme korkusudur (Gülbahar, 2019: 78-80).

3. Araştırmanın Yöntemi

Etik Kurul İzni/Raporu: Bu çalışma Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 20/04/2018 tarihli ve 2018/97 sayılı kararı ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bu **çalışmanın amacı** girişimcilik tutkusu ile yenilikçi davranışlar ve başarısızlık korkusu arasındaki ilişkiler incelenecektir. Bu amaçla oluşturulan modelde ayrıca metanetin aracılık rolü incelenecektir. Girişimcilik tutkusu kavramı son yıllarda girişimin başarısını belirleyen en önemli kişisel faktörlerden birisi olarak görülmektedir. Zorluklarla mücadele girişimin en önemli şüphesiz ki en zor sürecidir. Zor hedefler peşinde koşarken tutku kadar performans üzerinde ayrıca metanetin önemli pozitif etkisi bulunmaktadır (Jachimowicz, vd., 2018). Bu sebeple tutkulu aktivite durumunda aktivite katılımından duyulan tatmini maksimize edebilmek için metanetin gerekli olduğu düşünülmektedir (Ho vd., 2011). Buradan hareketle araştırma kapsamında şu hipotez sunulmaktadır:

H.1. Girişimcilik tutkusunun metanet üzerinde **pozitif** etkisi bulunmaktadır.

Girişimci bazında ve örgütsel ortamda yenilikçi davranışlar en çok istenen örgütsel sonuçlardandır. Vallerand çalışmalarında tutkunun iki farklı boyutunun içselleştirilme derecesi ve etkinliğin birey için önemi bakımından farklı sonuçlar doğurduğunu ve pozitif ya da negatif sonuçlara yol açtığını ifade etmektedir (Vallerand ve Houliort, 2003; Amiot vd., 2006). Tutku durumu aktiviteden hoşlanma ve aktiviteyi kendileri için önemli görme ile karakterize edilirken, farklı psikolojik sonuçlar doğurduğu, uyumlu tutku, pozitif duygulanım ve biliş (örneğin, konsantrasyon) ile sonuçlanırken, saplantılı tutku, yenilik peşinde koşarken negatif duygulara (örneğin, suçluluk) yol açtığı belirlenmiştir. Bu verilere dayanarak:

H.2. Girişimcilik tutkusunun yenilikçi davranışlar üzerinde **pozitif** etkisi bulunmaktadır.

Bu sonuçlarla tutarlı bir şekilde takıntılı tutkunun kaygı, utanç ve suçluluk duyguları ve konsantrasyon eksikliği gibi birçok olumsuz sonuçları ortaya konmuştur (Vallerand ve Houliort, 2003; Yuan ve Woodman, 2010). Bu bulgulara dayanarak:

H.3. Girişimcilik tutkusunun başarısızlık korkusu üzerinde **negatif** etkisi bulunmaktadır.

Karşılaşılan engeller ve başarısızlıklara rağmen amaç yönünde ilerlemeyi sağlayan metanetin önemli bir yetenektir. Çalışmalar, metanetin yenilikçi davranışlar üzerinde pozitif ve önemli bir doğrudan etkiye sahip olduğunu göstermiştir (Suendarti, vd., 2020; Mooradian vd., 2016). Bu veriye dayanarak şu hipotez geliştirilmiştir:

H.4. Metanetin yenilikçi davranışlar üzerinde **pozitif** etkisi bulunmaktadır.

Başarısızlık korkusu önceden belirlenen standart ve hedeflere ulaşamama konusunda sürekli ve mantıksız kaygı durumudur (Conroy, vd., 2007). Metanetli bireyler kısa vadeli başarılarından ziyade uzun vadeli başarıya odaklanır (Duckworth vd., 2007). Bu nedenle, kendini engelleme (self-handicapping) davranışından kaçınırlar (Gitter, 2008). Buradan hareketle:

H.5. Metanetin başarısızlık korkusu üzerinde **negatif** etkisi bulunmaktadır.

Girişimcilik tutkusu, metanet ve başarısızlık korkusu ya da yenilikçi davranışlar arasındaki ilişkiye yönelik doğrudan bir çalışma bulunmamaktadır fakat literatür incelemesi tutkunun metanet aracılığı ile pozitif davranışlara yol açtığı ortaya konmuştur. Mueller, girişimcilik tutkusu ile işletme performansı arasındaki ilişkiyi metanet aracılığı ile incelemiştir. Araştırma sonucunda tutkunun metanet aracılığı ile işletme performansı arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit etmiştir (Mueller vd., 2017). Bunun yanında metanet ile ısrar (Lucas vd., 2015), başarı (Duckworth vd., 2007), okul motivasyonu (Eskreis-Winkler vd., 2014) ve iş performansı (Duckworth vd., 2011) arasında pozitif yönlü ilişkiler tespit edilmiştir. Bu ilişkilere dayanarak:

H.6. Girişimcilik tutkusu ile yenilikçi davranışlar arasındaki ilişkide metanetin **aracılık etkisi** bulunmaktadır.

H.7. Girişimcilik tutkusu ile başarısızlık korkusu arasındaki ilişkide metanetin **aracılık etkisi** bulunmaktadır.

“Duygusal Olaylar Teorisi”ne (DOT) (Weiss ve Cropanzano, 1996) dayanarak araştırmanın modeli çerçevesinde değişkenler arasındaki ilişkiler incelenecektir. “DOT iş yerindeki duygusal tecrübelerin yapısı, sebepleri ve sonuçlarını inceler ve işe yönelik bilişsel değerlendirmeler ve duygusal tepkileri ortaya koyan bir teoridir (Doğan ve Özdevecioğlu, 2009:167).

Araştırma **örneklemine** Kayseri Organize Sanayi Bölgelerinde faaliyet gösteren farklı sektörlerden işletme girişimci ve üst düzey yöneticileri oluşturmaktadır. 76 işletmeden 519 geçerli veri elde edilmiştir. Hipotezler Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) analizi ile test edilmiştir. Ayrıca soru formunda araştırma kapsamındaki kavramlara yönelik dört adet ölçek bulunmaktadır.

Girişimcilik Tutkusu Ölçeği: Cardon’un Girişimcilik Tutkusu Ölçeği kullanılmıştır (Cardon vd., 2013). Ölçekte girişimcilerin tecrübe ettiği girişimcilik tutkusunun üç farklı rolüne (*icat-etme tutkusu, kurma tutkusu ve geliştirme tutkusu*) ve iki farklı boyutuna yönelik 13 ifade bulunmaktadır (*Yoğun Pozitif Hisler, Kimlik Merkezlilik*). **Metanet Ölçeği:** 8 maddeli Kısa Metanet Ölçeği kullanılmıştır (Duckworth ve Quinn, 2009). Ölçek metanetin iki alt boyutunu ele almıştır (İlginin Tutarlılığı, Çabada Sebat Gösterme). **Yenilikçi Davranışlar Ölçeği:** Scott ve Bruce tarafından (1994) geliştirilen tek boyutlu yenilikçi davranışlar ölçeği kullanılmıştır. **Başarısızlık Korkusu Ölçeği:** Performans Başarısızlık Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır (Conroy, 2001). Ölçekte başarısızlık korkusunun beş alt boyutu ve 25 madde bulunmaktadır.

4. Araştırmanın Bulguları

4.1. Ölçüm Modeli

Ölçüm modelinde sırasıyla *iç tutarlılık* ölçümü, ayrıca *yakınsak geçerlilik* ile *ayırt edici geçerlilik* analizleri gerçekleştirilmiştir (Hair vd., 2017). Sonuçlar doğrultusunda faktör yükleri 0,50’nin altında kalan ifadeler analizden çıkartılmıştır. Modifikasyonlar sonucu ölçüm modeli tekrar analiz edilmiştir (Schumacker ve Lamax, 2016). Sonuçlar Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1. Ölçüm Modeli Sonuçları

Değişkenler	İfadeler	Std. Yol Kat. (O. L.)	T	BYG	OAV	Cronbach Alpha
GT	S1.	0,81	37,888	0,92	0,58	0,89
	S12.	0,84	57,955			
	S13.	0,88	66,584			
	S3.	0,88	59,809			
	S4.	0,65	18,478			
	S5.	0,88	77,220			
	S6.	0,53	10,701			
M	S7.	0,53	12,360	0,86	0,62	0,77
	S3.	0,48	7,269			
	S6.	0,90	62,581			
	S7.	0,88	48,483			
YD	S8.	0,80	26,242	0,92	0,76	0,86
	S3.	0,90	60,262			
	S4.	0,91	70,930			
BK	S6.	0,84	50,792	0,94	0,55	0,93
	S1.	0,65	6,305			
	S10.	0,78	7,393			
	S15.	0,64	6,284			
	S17.	0,78	7,012			
	S18.	0,75	8,983			
	S2.	0,61	7,121			
	S21.	0,85	9,271			
	S23.	0,65	8,137			
	S24.	0,90	8,047			
	S25.	0,87	7,638			
	S4.	0,69	7,418			
S6.	0,66	7,767				

4.2. Yapı Güvenilirlik ve Geçerliliği

Modele ilişkin **Cronbach Alpha** değerleri sırasıyla girişimcilik tutkusu ($\alpha=0,89$), metanet ölçeği ($\alpha=0,77$), yenilikçi davranışlar ölçeği ($\alpha=0,86$) ve başarısızlık korkusu ölçeği ($\alpha=0,93$) olarak ve **Birleşik Yapı Güvenirliği (BYG)** ise Fornell ve Larcker (1981) değeri olan ,70'i geçmesi nedeniyle *sağlanmıştır*.

Yapı iç tutarlılığı için *yakınsak geçerlilik ve ayırt edici geçerlilik'e* bakılmıştır. Sonuçlar önerilen .50 değerini geçmesi ile *yakınsak geçerlik sağlanmıştır* (Hair vd., 2009). Yakınsak Geçerlilik sonuçları Tablo 1'de, Ayırt Edici Geçerlilik ise Tablo 2'de gösterilmiştir. **Ayırt Edici Geçerlilik** ölçümünde sırasıyla önce *Fornell and Larcker Kriteri* (1981) incelenmiştir. Sonrasında da *Heterotrait-Monotrait Oranı (HTMT)* değerleri dikkate alınmıştır. Her iki değer sonuçları da *geçerliliği sağlamaktadır*.

Tablo 2. Ayırt Edici Geçerlilik Sonuçları

Fornell-Larcker Kriteri	BK	M	GT	YD
Başarısızlık Korkusu (BK)	0,736			
Metanet (M)	0,148	0,784		
Girişimcilik Tutkusu (GT)	-0,084	0,497	0,755	
Yenilikçi Davranışlar (YD)	-0,061	0,347	0,759	0,881
(HTMT)	BK	M	GT	YD
BK				
M	0,271			
GT	0,239	0,584		
YD	0,190	0,424	0,887	

4.3. Yapısal Model

Eşdoğrusallık açısından Tablo 3'te VIF değerleri (LCCI/ ULCI) özetlenmiştir. Değerler girişimcilik tutkusu ile metanet ilişkisinde 0,403/0,574, yenilikçi davranışlar 0,702/0,841 ve başarısızlık korkusu -0,336/0,133 olarak elde edilmiştir. Metanet ile yenilikçi davranışlar ilişkisinde VIF değerleri -0,109/0,034 ve başarısızlık korkusu -0,030/0,334 olarak elde edilmiştir. Tüm VIF değerleri eşik değer 5'in altındadır ve eşdoğrusallık **sorunu tespit edilmemiştir**.

Yol katsayıları ve t-değerlerini ölçmek üzere 5000 alt örneklem ile "**ön yükleme prosedürü**" uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar değişkenler arası ilişkilerin güçlü olduğunu ortaya koymuştur (Hair vd., 2014; Henseler vd., 2009).

Tablo 3. Yapısal Model Sonuçları

İlişki	(β)	t	P	LCCI %2,5	ULCI %97,5	VIF	R ²	f ²	Q ²	Sonuç
H1. GT→M.	0,497**	11,220	0,000	0,403	0,574	1,000	0,25	0,33	0,14	Desteklendi
H2. GT→Y.D	0,779*	22,342	0,000	0,702	0,841	1,328	0,58	1,09	0,43	Desteklendi
H3. GT→BK	-0,209*	1,979	0,048	-0,336	0,133	1,328	0,06	0,04	0,02	Reddedildi
H4. M →YD	-0,040	1,094	0,274	-0,109	0,034	1,328	-	0,01	-	Reddedildi
H5. M →BK	0,252**	3,821	0,000	-0,030	0,334	1,328	-	0,06	-	Reddedildi

*p < 0,05; **p < 0,01

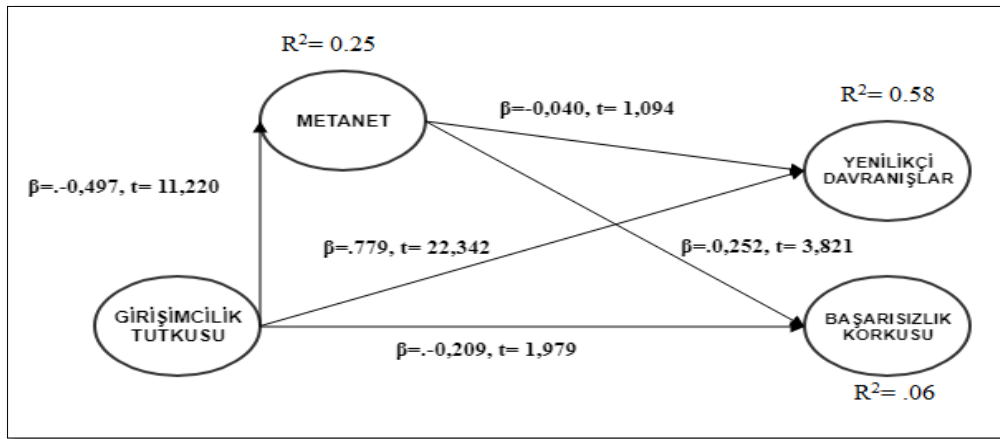
Hipotezlere yönelik bulgular Tablo 3'te özetlenmiştir. Girişimcilik tutkusu ile metanet ilişkisi ($\beta=0,497$, t= 11,220, p<,01) değerlerindedir. Bu değerler istenilen güven aralıklarındadır (LCCI/ ULCI: 0,403/0,574) Girişimcilik tutkusunun metanet üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı bir etkisi vardır. Böylece, **H1 hipotezi kabul edilmiştir**.

Girişimcilik tutkusunun yenilikçi davranışlar üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı bir etkisi vardır ($\beta=0,779$, t= 22,342, p<,05, LCCI/ ULCI: 0,702/0,841). Sonuçlara dayanarak **H2 hipotezi kabul edilmiştir**.

Girişimcilik tutkusu ile başarısızlık korkusu arasındaki ilişkide ($\beta=-0,209$, $t= 1,979$, $p<0,05$)’dir. Fakat güven aralıkları bakımından incelendiğinde (LCCI / ULCI: $-0,336/0,133$) etki değerinin “0” (sıfır) değerini kapsamadığı görülmektedir. Bu nedenle anlamlı bir etkinin olmadığı söylenebilir. Böylece **H3 hipotezi reddedilmiştir**.

Metanetin yenilikçi davranışlar üzerinde anlamlı etkisi bulunmamaktadır. Ayrıca, ($\beta=-0,040$), ($t=1,094$) ve ($p>0,05$) ile P değeri “0,05” değerinin üzerinde kalmıştır. Bu sebeple, **H4 hipotezi reddedilmiştir**.

Son ilişki metanet ile başarısızlık korkusu ilişkisinde değerler ($\beta=0,252$, $t= 3,821$, $p<0,01$) olarak elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Fakat güven aralıklarının istenilen aralıkta olmaması nedeni ile **H5 hipotezi reddedilmiştir**. Şekil 1.’de sonuçlar özetlenmiştir.

Şekil 1. Yapısal Model Sonuçları

4.3.1. Determinasyon Katsayısı (R^2)

Determinasyon Katsayısı (R^2) değeri Cohen’in (1988: 286) sınıflandırması doğrultusunda yapılmıştır. Tablo 3.’de sonuçlar özetlenmiştir. Girişimcilik tutkusunun sırasıyla değişkenleri açıklama değerleri: başarısızlık korkusu ($R^2=0,06$) **küçük etki** düzeyi, yenilikçi davranışlar ($R^2=0,58$) **büyük etki** düzeyi ve metaneti ($R^2=0,25$) **orta etki** düzeyinde açıklama değerindedir.

4.3.2. f^2 Etki Büyüklüğü

f^2 değeri Blindfolding yöntemi ile elde edilmektedir. Cohen (1988: 274) kriterlerine göre değerlendirilen f^2 değerleri şu şekildedir. Girişimcilik tutkusunun sırasıyla başarısızlık korkusunu ($f^2=0,04$) **küçük etki** düzeyinde, yenilikçi davranışları ($f^2=1,09$) **büyük etki** düzeyinde, metaneti ($f^2=0,33$) **orta düzeyde etki** düzeyinde açıklama değerine sahip olduğu görülmektedir. Metanet yenilikçi davranışları ($f^2=0,01$) **yeterli açıklama değerine sahip değilken**, başarısızlık korkusunu ($f^2=0,06$) **küçük etki** düzeyinde açıklama değerine sahip olduğu görülmektedir.

4.3.3. Stone-Geisser Q^2 Testi

Modelin tahmin kabiliyeti Stone-Geiser Q^2 testi ile ölçülmüştür. Q^2 değeri, **Kör Katlama (Blindfolding)** prosedürü ile elde edilmiştir (Tenenhaus vd., 2005). Tablo 3’te bu değerler sunulmuştur. Q^2 değerleri sıfırdan büyüktür açıklayıcı gizil yapı **öngörüsül düzey sergilemektedir** (Henseler vd., 2009). Sonuç olarak, **model gerçeği yansıtmaktadır**.

$Q^2 (=1-SSE/SSO)$ değeri sonuçları, girişimcilik tutkusu ile sırasıyla metanet $Q^2=0,14$, yenilikçi davranışlar $Q^2=0,43$ ve başarısızlık korkusu ise $Q^2=0,02$ 'dir. Sonuç olarak, R^2 ve f^2 ve Q^2 değerleri modelin doğru olduğunu göstermektedir. Sonuçlara göre yapılar modelin genel uyumu için önemlidir.

4.4. Aracı Modelin Test Edilmesi

Model üzerindeki metanetin aracılık rolüne ilişkin aracılık analizinin uygulanmasında Zhao tarafından önerilen aşamalar dikkate alınmıştır (Zhao vd., 2010: 201). Tablo 4'te aracılık rolüne ilişkin sonuçlar verilmiştir.

Tablo 4. Metanetin Aracılık Rolü

Hipotez/İlişki	TOPLAM DOLAYLI ETKİ O.S. [2.5%/ 97.5%] (β) [LCCI/ULCI]	p	DOĞRUDAN ETKİ Yol kat. O. S. [2.5%/ 97.5%] (β) [LCCI/ULCI]	p	Aracılık Türü	Sonuç
H7. GT →BK	0,125[0,007/0,184]	0,001	-0,209 [-0,336/0,133]	0,048	Dolaylı Sadece (Tam Aracılık)	KABUL
Hipotez/İlişki	TOPLAM DOLAYLI ETKİ O.S. [2.5%/97.5] (β) [LCCI/ULC]	p	DOĞRUDAN ETKİ Yol kat. O.S. [2.5%/ 97.5%] (β) [LCCI/ULCI]	p	Aracılık Türü	Sonuç
H6. GT → YD	-0,020[-0,058/.016]	0,295	0,779[0,702/0,841]	0,000	Sadece Doğrudan (Aracılık Yok)	RED

Aracılık Analizi şu şekildedir:

- 1. Sadece Doğrudan (Aracılık Yok):** Aracılık etkisi (a x b) mevcut, fakat direkt etki yoktur (H7).
- 2. Dolaylı Sadece (Tam Aracılık):** Doğrudan etki (c) mevcut, fakat dolaylı etki yoktur (H6).

Metanetin girişimcilik tutkusu ile başarısızlık korkusu arasındaki ilişkide **dolaylı etkisi anlamlı** bulunmuş ve bu ilişkide **tam aracılık rolü** tespit edilmiştir. Metanetin girişimcilik tutkusu ile yenilikçi davranışlar arasındaki ilişkide **aracılık rolü olmadığı** tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre, **H7 desteklenmiş** fakat **H6 reddedilmiştir**.

Bu sonuçlara göre, girişimcilik tutkusu ile metanet ve ayrıca yenilikçi davranışlar arasındaki ilişkilerde pozitif yönlü etki tespit edilirken başarısızlık korkusu ile ilişkisinde herhangi bir etki tespit edilememiştir. Aynı durum metanet ile yenilikçi davranışlar ve başarısızlık korkusu arasındaki ilişkilerde geçerlidir. Bu ilişkilerde de herhangi bir etki tespit edilememiştir.

Aracı ilişkilerde metanetin, girişimcilik tutkusu ile başarısızlık korkusu arasında aracılık rolü tespit edilirken yenilikçi davranışlar ile olan ilişkide aracılık rolüne rastlanılmamıştır.

4.5. Araştırmanın Bulgularının Değerlendirilmesi

Girişimcilik sürecinde girişimcilerin kişilik özellikleri ve deneyimledikleri duygulara yönelik çalışmalar henüz başlangıç aşamasındadır. Bu sebeple süreç boyunca yaşanan pek çok duygusal deneyim ve bu deneyimlerin girişimin başarısına etkisi konusunda henüz kapsamlı bir bilgi oluşmamıştır. Bu açığı kapatmaya yönelik çalışmalar girişim serüveni hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaya, başarı ve başarısızlığı yönlendirmeye, istenmeyen sonuçlara yönelik hareket geliştirmeye ve istenilen sonuçlara yön vermeye dair somut veriler sağlayacaktır.

Çalışma kapsamında Yapısal Eşitlik Modeli kullanılarak Kayseri ilinde mevcut OSB'lerde faaliyet sürdüren girişimci ve yöneticilere yönelik çalışma yürütülmüştür. Çalışma sonucunda ilk olarak **girişimcilik tutkusu ile metanet arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir**. Bu sonuç girişimin

girişimcilik tutkusu ve metanetin girişim başarısı üzerinde de etkisini artıracaktır. İkinci ilişki girişimcilik tutkusu ile yenilikçi davranışlar arasında tespit edilmiştir. Tutkunun girişimin sonuçlarını doğrudan ilgilendiren ve örgüt ortamında istenilen sonuçlardan birisi olan yenilikçi davranışları harekete geçirmesi tutkunun girişimcilik sürecinin vazgeçilmez bir unsuru olduğunu ortaya koymaktadır. Girişimcilik tutkusu ve başarısızlık korkusu ilişkisinde metanetin aracılık rolünün tespit edilmesi bireysel ve örgütsel ortamda istenmeyen davranışlardan birisi olan başarısızlık korkusu ile mücadele edebilmek ve istenmeyen sonuçlarını engellemek adına oldukça önemli katkılar sağlayacaktır. Aynı durum metanet ile başarısızlık korkusu arasındaki anlamlı ilişki içinde söylenebilir. Sonuç olarak, çalışma kapsamında elde edilen bulgular önem arz etmektedir.

5. Sonuç

Son yıllarda girişimin başarısını artırmak adına girişimcilerin bireysel ve kişilik özellikleri üzerine çalışmalar önem kazanmıştır. Girişime yönelik en önemli duygusal deneyim olan tutku ve yüksek başarı ile doğrudan ilişkili olan metanetin örgütsel sonuçlar üzerinde pozitif bir etkisi tespit edilmiştir (Baum vd., 2001; Shane vd., 2003; Cardon vd., 2009; Duckworth vd., 2007; 2011; 2014). Böylece, doğuştan gelen yeteneklerden ziyade sonradan kazanılan ve geliştirilebilen böylece müdahale olasılığı mevcut olan özellikler ön plana çıkmıştır. Örgütlerin insan kaynağı alımlarında doğuştan yetenekli olan bireyleri bir araya getirmeleri her zaman mümkün olmayabilir. Bu sebeple bireysel ya da örgütsel hedeflere ulaşmak için değiştirilebilir ya da geliştirilebilir özelliklere odaklanmak durumu fırsata çevirecektir. Bu noktada girişimcilik tutkusu ve metanet önem kazanmaktadır.

Mevcut çalışma Weiss ve Crapanzano'nun **Duygusal Olaylar Teorisi** (1996) teorik çerçevesinde ele alınmıştır. DOT'a göre bireyler davranışlarını sadece bilişsel temelli değerlendirmelere göre değil aynı zamanda duygusal değerlendirme süreci ile gerçekleştirmektedir. Çevre etkisinden ziyade duygusal değerlendirmeler ön plana çıkar. Negatif duygusallık negatif değerlendirmelere neden olurken iş tatmini ile negatif ilişkilidir. Pozitif duygusallık ise hem mevcut görev üzerinde hem de gelecek görev ve ilişkiler üzerinde pozitif etkilere sahiptir (Doğan ve Özdevecioğlu, 2009: 169-170). Çalışmada DOT ile tutarlı sonuçlar elde edilmiştir. **Tutkunun negatif etkilerini savunan Stoacı (Kant, Epictetus, Aristoteles ve Spinoza gibi) bakışın aksine bu duyguya girişimcilik faaliyetleri ile doğrudan ilişkili ve girişimci niyeti harekete geçiren, girişim süreci boyunca pozitif etkilerinin olduğu şeklinde yaklaşan ikinci bakış açısı (Vallerand, 2001; Cardon, 2009) doğrultusunda sonuçlar elde edilmiştir.** Girişimcilik tutkusunun metanet ile pozitif ilişkisi ortaya konmuştur. Ayrıca girişimcilik tutkusunun yenilikçi davranışlar üzerinde etkili olduğu ve bu davranışların ortaya çıkması ve geliştirilmesi için gerekli bir duygu türü olduğu ortaya konmuştur. Böylece duygunun daha pozitif çıktılara sebep olduğu bu çalışma ile de desteklenmiştir. Diğer taraftan başarısızlık korkusu ile bir ilişki tespit edilememiştir. Bu ilişkinin konusu bundan sonraki çalışmalarla farklı örneklem kütleleri üzerinde araştırılabilir. Doğrudan ilişki söz edilemezse de girişimcilik tutkusunun başarısızlık korkusu üzerinde metanet aracılığı ile etkisi tespit edilmiştir. Çalışma ile elde edilen bu sonuç girişimcilik tutkusunun kendini engelleme davranışının ötesinde uzun vadeli hedef odaklılığı sayesinde yüksek stres unsuru olan başarısızlık korkusuna rağmen uzun vadeli başarı odaklı olma özelliğini doğrulamıştır.

Bu çalışmanın konusunun özgünlüğü nedeni ile farklı örneklem kütleleri ve farklı sektör ve girişimci kimlikleri sonraki çalışmaların konusu olabilir. Literatürde yeni olan bu araştırmanın farklı yönler ve örneklem kütleleri ile ele alınarak yeni araştırmalara dahil olması literatüre katkı sağlayacak bu bakımdan önem arz edecektir.

Kaynaklar

- Amiot, C., Terry, D., Jimmieson, N. ve Callan, V. (2006). A longitudinal investigation of coping processes during a merger: Implications for job satisfaction and organizational identification. *Journal of Management*, 552-574 DOI: 10.1177/0149206306287542
- Atkinson, J.W. (1957). Motivational determinants of risk-taking behaviour. *Psychological Review*, 64, 359-372.
- Atkinson, J.W. ve Feather, N.T. (1966). *A theory of achievement motivation*. New York, NY: John Wiley and Son.
- Atkinson, J.W. ve Litwin, G.H. (1960). *Achievement motive and test anxiety conceived as motive to approach success and motive to avoid failure*. In: McClelland, D.C., Steele, R.S. (Eds.), *Human Motivation: A Book of Readings*. General Learning Press, Morristown, NJ.
- Banbury, C. ve Mitchell W. (1995). The Effect of Introducing Important Incremental Innovations on Market Share and Business Survival. *Strategic Management Journal*, 16, 161-182.
- Baum, J.R, Locke, E.A. ve Smith K.G. (2001). A multidimensional model of venture growth. *Academy of Management Journal*, 44(2): 292-303.
- Cardon, M.S. (2008). Is passion contagious? The transference of entrepreneurial passion to employees. *Human Resource Management Review*, 18(2), 77-86
- Cardon, M.S., Gregoire, D.A., Stevens, C.E. ve Patel, P.C. (2013). Measuring entrepreneurial passion: Conceptual foundations and scale validation. *Journal of Business Venture*, 28(3), 373-96.
- Cardon, M.S., J. Wincent, J.S. ve Drnovsek, M. (2009). The nature and experience of entrepreneurial passion. *Academy of Man. Review*, 34(3), 511-32.
- Cardon, M.S., Zietsma, C., Saparito, P., Matherne, B., ve Davis, C. (2005). A tale of passion: New insights into entrepreneurship from a parenthood metaphor. *Journal of Business Venturing*, 20: 23-45.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Conroy, D.E. (2001). Progress in the development of a multidimensional measure of fear of failure: The performance failure appraisal inventory. *Anxiety, Stress and Coping*, 14, 431-452.
- Conroy, D.E., Metzler, J.N., ve Hofer, S.M. (2003). Factorial invariance and latent mean stability of performance failure appraisals. *Structural Equation Modeling*, 10(3), 401-422. https://doi.org/10.1207/S15328007SEM1003_4
- Damanpour, F. (1991). Organizational innovation: A meta-analysis of effects of determinants and moderators. *Academy of Mananagement Journal*, 34(3), 555-590.
- Doğan, Y. ve Özdevecioğlu, M. (2009). Pozitif ve negatif duygusallığın çalışanların performansları üzerindeki etkisi. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 9 (18), 165-190. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/susead/issue/28417/302552>
- Duckworth A.L. ve Quinn, P.D. (2009). Development and validation of the short grit scale. *Journal of Personality Assessment*, 91(2), 166-174.
- Duckworth, A. ve Gross, J.J. (2014). Self-control and grit related but separable determinants of success. *Current Directions in Psychological Science*, 23, 319-325.
- Duckworth, A., Grant, H., Loew, B., Oettingen, G. ve Gollwitzer, P. (2011). Self-regulation strategies improve self-discipline in adolescents: Benefits of mental contrasting and implementation intentions. *Educational Psychology*. 31. 17-26.
- Duckworth, A.L, Peterson, C., Matthews, Md. ve Kelly, D.R. (2007). Grit: perseverance and passion for long-term goals. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92(6), 1087-101.
- Eskreis-Winkler, L., Shulman, E.P., Beal, S.A. ve Duckworth, A.L. (2014). The grit effect: predicting retention in the military, the workplace, school and marriage. *Frontiers in Personality Science and Individual Differences*, 5(36), 1-12
- Fornell, C. ve Larcker, D.F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *The Journal of Marine Research*, 18, 39-50.

- Gitter, S. A. (2008). Grit, self-control and the fear of failure. Retrieved from http://purl.flvc.org/fsu/fd/FSU_migr_etd-4263
- Gülbahar, Y. (2019). “Girişimcilik tutkusunun yenilikçi davranışlar ve başarısızlık korkusu üzerine etkisi: metanetin aracılık rolü”, (Doktora Tezi) Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı.
- Hair, J., Black, W., Babin, B. ve Anderson, R. (2009). *Multivariate data analysis*. Prentice Hall. London.
- Hair, J.F., Money, A.H., Samouel, P. ve Page, M. (2007). *Research methods for business*. Chichester: John Wiley and Sons.
- Hair, J.F., Sarstedt, M., Hopkins, L. ve Kuppelwieser, V. (2014). Partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM): *An Emerging Tool for Business Research*. *European Business Review*. 26. 106-121.
- Henseler, J., Ringle, C. ve Sinkovics, R. (2009). The use of partial least squares path modeling in international marketing. *Advances in International Marketing*, 20(2009), 277-320.
- Ho, V.T., Wong SS. ve Lee CH. (2011). A tale of passion: Linking job passion and cognitive engagement to employee work performance. *J Manage Stud* 48:26-47.
- Jachimowicz, J.; Wihler, A.; Bailey, E. ve Galinsky, A. (2018). *Why grit requires perseverance and passion to positively predict performance*. *Proceedings of the National Academy of Sciences*. 115. 201803561. 10.1073/pnas.1803561115.
- Janssen, O. (2000). Job demands, perceptions of effort-reward fairness and innovative work behaviour. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 73(3), 287-302.
- Kimberly, J.R. (1981). *Managerial innovation*. In: Nystrom, P. C. ve Starbuck, W.H. (Eds.). *Handbook of Organizational Design*. Oxford: Oxford University Press.
- Lewin, K. (1935). *A dynamic theory of personality*. New York, NY: McGraw-Hill
- Lewin, K., Dembo, T., Festinger, L., ve Sears, P. S. (1944). *Level of aspiration*. In J. McV. Hunt (Ed.), *Personality and the Behavior Disorders*. New York: Ronald.
- Lewis, T. ve Cardon, M. (2020). The magnetic value of entrepreneurial passion for potential employees. *Journal of Business Venturing Insights*. 14. e00193. 10.1016/j.jbvi.2020.e00193.
- McGregor, H.A. ve Elliot, A.J. (2005). The shame of failure: examining the link between fear of failure and shame. *Personal Sociology Psychology Bulletin*, 31, 218-231.
- Mooradian, T., Matzler, K., Uzelac, B. ve Bauer, F. (2016). Perspiration and inspiration: Grit and innovativeness as antecedents of entrepreneurial success. *Journal of Economic Psychology*, 56, 232-243.
- Mueller, B.A., Wolfe, M.T. ve Syed, I. (2017). Passion and grit: An exploration of the pathways leading to venture success. *Journal of Business Venturing*, 32, 260-279.
- Patzelt, H. ve Shepherd, D.A. (2011). Negative emotions of an entrepreneurial career: Self-employment and regulatory coping behaviors. *Journal of Business Venturing*, 26, 226-238.
- Schumacker R.E. ve Lomax R.G. (2016). *A beginner's guide to structural equation modeling*. *Fouth Edition*. Routledge Psychology Press: New York.
- Scott, S.G. ve Bruce, R.A. (1994). Determinants of innovative behavior: A path model of individual innovation in the workplace. *Academy of Management Journal*, 37(3), 580–607. <https://doi.org/10.2307/256701>
- Scott, S.G. ve Bruce, R.A. (1998). Following the leader in RandD: the joint effect of subordinate problem-solving style and leader-member relations on innovative behavior. *Engineering Management, IEEE Transactions on*, 45(1), 3- 10. doi:10.1109/17.658656
- Shane, S., Locke, E.A. ve Collins, C.J. (2003). Entrepreneurial motivation. *Human Resource Management Review*, 13(2), 257-279.
- Suendarti, M., Widodo, W. ve Hasbullah, H. (2020). Demonstrating the effect of grit and creativity on innovative behavior of teacher’s natural science: mediating by self-efficacy. *J. Xian Univ. Archit. Technology*, 12(6), 470–478, 2020.

- Terman, L.M., Oden, M.H. ve Bayley, N. (1947). *The gifted child grows up: twenty-five years' follow-up of a superior group*. Genetic studies of genius. V. 4. Stanford: Stanford University Press.
- Vallerand, J.R., Mageau, G., Blanchard, C., Koestner, R., Gagne, M., Ratella, C. ve Leonard, M. (2003). Les passions de L' Ame: on obsessive and harmonious passion. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(4), 756-767.
- Vallerand, R. J. (2010). On passion for life activities: The Dualistic Model of Passion. In M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology*, Vol. 42, pp. 97-193). Academic Press. [https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(10\)42003-1](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(10)42003-1).
- Vallerand, R.J., Salvy, S.J., Mageau, G.A., Elliot, A.J., Denis, P.L., Grouzet, F. M. E., ve Blanchard, C. (2007). On the role of passion in performance. *Journal of Personality*, 75(3), 505–534. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2007.00447.x>
- Vallerand, R.J. (2001). *A hierarchical model of intrinsic and extrinsic motivation in sport and exercise*. In G. Roberts (Ed.), *Advances in motivation in sport and exercise* Champaign, IL: Human Kinetics.
- Vallerand, R.J. (2012). The role of passion in sustainable psychological well-being. *Psych Well-Being* 2, 1 <https://doi.org/10.1186/2211-1522-2-1>
- Vallerand, R.J. ve Houliort, N. (2003). *Passion at work: toward a new conceptualization*. In *Emerging Perspectives on Values in Organizations*, Gilliland SW, Steiner DD, Skarlicki DP (eds). Information Age Publishing: Greenwich, CT; 175-204.
- Vallerand, R.J., Mageau, G.A., Elliot, A.J., Dumais, A., Demers, M.A. ve Rousseau, F. (2008). Passion and performance attainment in sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 9(3), 373-392.
- Wagner, J. ve Stenberg, R. (2004). Start-up activities, individual characteristics, and the regional milieu: Lessons for entrepreneurship support policies from German micro data. *Annual Regional Science*, 38, 219-240.
- Weiss, H.M. ve Cropanzano, R. (1996). Affective events theory: a theoretical discussion of the structure, causes and consequences of affective experiences at work. *Res. Organizational Behaviour*, 18, 1-74.
- West, M.A. ve Farr, J.L. (1990). *Innovation and creativity at work: Psychological and organizational strategies*. Chichester: Wiley.
- Yuan, F. ve Woodman, R.W. (2010). Innovative behavior in the workplace: the role of performance and image outcome expectations. *Academy of Management Journal*, 53(2), 323-342.
- Zhao, X., Lynch, J.G. ve Chen, Q. (2010). Reconsidering baron and kenny: Myths and truths about mediation analysis. *Journal of Consumer Research*, 37(3), 197-206.